

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Čj.: 031 60/99-002163
Signatura: vc1bs103

Oblastní pracoviště č. 02 Střední Čechy
Okresní pracoviště Kolín

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Škola:	Základní škola Nová Ves, Nová Ves 33, 280 02 Kolín
Identifikátor ředitelství:	600 045 668 IZO: 002 174 154
Ředitelka školy:	Mgr. Jana Srbová
Zřizovatel:	Obec Nová Ves, Nová Ves 22, 280 02 Kolín
Příslušný školský úřad:	ŠÚ Kolín, Kutnohorská 50
Termín inspekce:	99-03-04
Inspektoři:	Mgr. Karel Kumstýř, Mgr. Jiřina Veselá
Předmět inspekce:	Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Řízení školy Podmínky a průběh vzdělávání
Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá:	Povinná dokumentace školy, výběr žákovských knížek, školní sešity matematiky žáků 5. ročníku, brožura „Historie Novoveské školy“, výroční zpráva školy za školní rok 1997/1998, záznamy z hospitací ČŠI, záznamy z hospitací ředitelky školy.

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

1 Koncepční záměry, plánování výchovně vzdělávacího procesu

Prvotním dlouhodobým záměrem ředitelky je udržet trojtřídní charakter, který je v Nové Vsi zaveden od školního roku 1993/1994. Z hlediska vzdělávacího procesu chce škola zabezpečit kvalitní vzdělávání a přípravu žáků na přechod na druhý stupeň ZŠ. To je také důvodem pro volbu vzdělávacího programu, který je shodný s okolními úplnými školami. Metody výchovně vzdělávací práce a materiální zabezpečení jsou uzpůsobovány charakteristice a cílům vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2. Dílčí průběžně vyhodnotitelné cíle stanoveny nejsou.

Personální plánování je obtížné (viz personální struktura školy kap.2.2).

Koncepce ani plán nemají písemnou podobu. Obsahová a časová struktura je tak vyhodnotitelná jen na základě průběžně uskutečňovaných akcí, jejich výčet je zřejmý ze zápisů jednání pedagogické rady a za každý školní rok zpracovávané výroční zprávy. Zaznamenáván je však pouze výčet, nikoli hodnocení. Průběžné sledování plnění úkolů je prováděno pouze jednotlivě po každé realizované akci. Počet a časové rozložení uskutečňovaných aktivit dokládají standardní úroveň práce. Většina činností se koná podle

již zavedené tradice, řízení je rutinní. Krátkodobější plánování je prováděno v horizontu měsíční rozvahy, ani tato nemá formalizovanou podobu. Jednoduchá organizační struktura a informační systém zabezpečují plnění těchto záměrů. Některé aktivity se uskutečňují náhodně na základě aktuální nabídky – např. kulturních institucí apod.

Pro samotnou výuku učitelky zpracovávají časově tematické plány, které jsou předkládány ředitelce školy vždy pro každé pololetí.

Kromě hlavních záměrů (organizační struktura, vzdělávací plán) nemá škola formalizovaně stanoveny dílčí operativní cíle. Práce školy je rutinní. Základní zřejmé koncepční záměry jsou reálné, praktické naplňování má průměrnou úroveň. Plánovací činnosti chybí zpětné vazby. Celkové hodnocení koncepčních záměrů a plánování: spíše podprůměrná úroveň.

2 Odborné a pedagogické řízení

2.1 Organizační struktura

Vzhledem k velikosti školy je organizační struktura velmi jednoduchá. Ředitelka byla jmenována do funkce v roce 1991. Ponechává si ve své kompetenci veškerou řídicí i metodickou činnost. Metodická práce má tak přímou vazbu na kontrolní činnost, není plánovitá. Ani oblast výchovného poradenství není delegována na žádnou z učitelek. Zastupování je určováno operativně pro každý jednotlivý případ. Jedinými postoupenými kompetencemi jsou ustanovené náplně práce třídních učitelek. Řád školy je zpracován, pravidla školní práce určuje. Poradní orgán – pedagogická rada je ustanovena. Pracovní řád pro zaměstnance škol a školských zařízení (čj. 16 969/96-42) byl prokazatelně projednán a je zpřístupněn.

Škola je trojtřídní se samostatným prvním ročníkem (7 žáků) a dvěma dalšími třídami (2. + 3. ročník s 23 žáky a 4. + 5. ročník s 21 žákem). Školní družina má jedno oddělení.

2.2 Personální struktura

Všechny tři třídní učitelky (ředitelka + 2), které v tomto školním roce vyučují splňují požadavky odborné i pedagogické způsobilosti. Také vychovatelka školní družiny má příslušnou kvalifikaci. Na část pracovního úvazku vychovatelka dobírá 12 hodin výuky (převážně cizí jazyk), pro tuto činnost způsobilost nemá. Přesto je podíl kvalifikované výuky vysoký, činí 83,5%. Méně výhodná je věková struktura pedagogického sboru. Již tradičně v posledních letech je provoz školy zajišťován v jedné ze tříd s pomocí učitelky – důchodkyně. Další dvě vyučující jsou ve věkové kategorii nad 50 let. Situaci ovlivňuje prozatím obsazený byt v budově školy.

Provoz školy po materiální stránce kvalitně zajišťuje školnice.

Veškeré řídicí kompetence si ponechává ředitelka školy, řídí také metodickou a poradenskou oblast. Řízení školy tak není funkčně strukturováno, řízení je rutinní. Personální oblast je založena na vysokém stupni odborné a pedagogické způsobilosti, věková struktura je pro budoucnost v horizontu pěti let nevýhodná. Úroveň odborného a pedagogického řízení hodnocena jako průměrná.

3 Kontrolní systém, kontrola a hodnocení

Výchovně vzdělávací proces kromě průběžného sledování každodenní účasti ředitelky školy se omezuje pouze na hospitační činnost a kontrolu dokumentace školy. Není určeno časové či tematické rozvržení, stanoveny konkrétní priority, které by vycházely z analytické činnosti. Vnější evaluační nástroje využívány nejsou, ředitelka nezadáva ani srovnávací prověrky či testy. Z ředitelkou hospitovaných hodin, jejichž počet je průměrný, jsou vedeny záznamy. Ty jsou z větší části spíše záznamem průběhu vyučovací hodiny, závěry jsou konstatací, chybí hodnocení a zpětné vazby. Pro hodnocení kvality práce učitelek jsou stanovena jen dvě obecná kritéria – hodnocení hospitací a práce navíc nad rámec pracovních povinností. Takto široce pojatá pravidla vedou k poměrně úzkému rozpětí ve výši nadtarifních složek mezd, nejsou motivující.

Hodnocení žáků se řídí vyhláškou MŠMT ČR č. 291/1991 Sb. Vnitřní klasifikační pravidla si škola neustanovuje. Pro dva žáky s potvrzenou vývojovou poruchou učení škola vhodně používá širší slovní hodnocení. Žáci prvního ročníku jsou i v prvním pololetí hodnoceni známkami ze všech předmětů učebního plánu. Inspekce zaznamenala i nesprávné hodnotící stupně (mínusy). V hodnocení chování rovněž nepostupovala škola ve čtyřech případech správně:

- Byla udělena důtka ředitelky školy s odůvodněním špatného chování mimo školu (stížnost veřejnosti).
- V jiném případě byla snížena známka z chování (záznam v katalogovém listu) a na vysvědčení nebyla zapsána.
- Třetí chyba spočívá v tom, že udělení tří pochval nebylo zaznamenáno do katalogových listů (porušení § 13 odst. 3 vyhlášky MŠMT ČR č. 291/1991 Sb., o základní škole).
- Další důtka třídního učitele nebyla zapsána do katalogového listu žáka (porušení stejného předpisu).

Uvedené skutečnosti svědčí o formálnosti prováděné kontroly povinné dokumentace.

Kontrolní systém, hodnocení a sebeevaluce jsou podprůměrné.

4 Informační systém - vnitřní a vnější

Většina informací je předávána nezprostředkovaně každodenním stykem všech pracovníků školy. Důležité organizační pokyny jsou projednávány pedagogickou radou, ne všechny důležité jsou ale v zápisech pedagogických rad dokladovány (pokyn ministra školství...k prevenci zneužívání návykových látek ve školách...čj. 16 227/96-22, projednání koncepce školy, pravidla hodnocení, projednávání metodických materiálů aj.).

Informování rodičů má kromě tradičních podob (žakovské knížky, třídní schůzky) také další formy. Jako účinná se prokázala forma individuálních pohovorů rodičů v určených dnech dvakrát do roka, dále den otevřených dveří, využití vývěsky v obci a organizace veřejných vystoupení k různým příležitostem. S malou odezvou rodičovské veřejnosti se bohužel setkala snaha oslovit veřejnost vydáním brožury „Historie Novoveské školy 1888 – 1998“.

Vnitřní informační systém je funkční, má jednoduchá pravidla, předávání informací není vždy doložitelné. Informovanost rodičů a veřejnosti je na dobré úrovni. Celkově lze informační systém hodnotit jako průměrný.

5 Vedení povinné dokumentace

Je vedena veškerá povinná dokumentace daná § 38a zákona č. 29/1984 Sb., ve znění změn a doplňků (č. 258/1996) – školského zákona. Jsou používány předepsané tiskopisy.

Orientační inspekce kromě výše uvedených nedostatků v katalogových listech neshledala dalších vážnějších nedostatků. Za školní rok 1997/1998 byla zpracována stručná výroční zpráva o činnosti školy a velmi stručná výroční zpráva o hospodaření.

Povinná dokumentace je zavedena, úroveň jejího vedení je průměrná.

6 Plnění učebních plánů, popřípadě jiných schválených učebních dokumentů

Učební plány Základní školy čj. 16 847/96-2 pro jednotlivé ročníky jsou hodinovými přiděly přesně plněny. Ve čtvrtém a pátém ročníku je vyučováno německému jazyku. Jako nadstavba jsou prováděny individuální dyslektické nácviky.

Schválené učební plány jsou plněny.

7 Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům

Finanční prostředky poskytované prostřednictvím školského úřadu dovolují realizovat zvolený vzdělávací program. Vybavení učebnicemi, pracovními sešity a pomůckami je moderní, odpovídá koncepčním záměrům. Výuka v první třídě se stávajícím počtem sedmi žáků je z pedagogického hlediska velmi výhodná, z hlediska efektivnosti využívání státních prostředků je nadstandardem (často dva až tři žáci chybí a třídu tak tvoří velmi malý počet žáků). Mzdové prostředky dovolují vyplácet i nadtarifní složky mezd.

Žáci prvního ročníku byli vybaveni v souladu s nařízením vlády č. 15/1994 Sb., ve znění doplnění č. 195/1996 Sb.

Zřizovatel velmi dobře pečuje o stav a provoz školy. Budova je postupně značnými náklady udržována a vybavována. Z prostředků obce byl zakoupen kopírovací přístroj a tři počítače. V jejich využití, převážně jen v odpoledních hodinách (forma kroužku), jsou rezervy. Měly by být více využívány přímo ve výuce anebo při vhodném programovém vybavení pro individuální nácviky žáků s vývojovými poruchami učení.

Státní prostředky umožňují bez omezení realizaci vzdělávacího programu. V hospodaření s nimi neshledala inspekce neefektivní čerpání. Uvedená oblast hodnocena jako spíše nadprůměrná.

8 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti

Pro jednapadesát žáků škola užívá tři kmenové učebny. Ředitelna se sborovnou je uzpůsobena pro práci na počítačích a slouží též jako audio-učebna. Výuce tělesné výchovy slouží malá tělocvična, za příznivého počasí je využíváno hřiště místního Sokola, volné prostory před školou a zahrada. Zařízení tělocvičny je kvalitní, škola má dostatek náčiní i nářadí. Pro výuku pěstitelských činností je v těsné blízkosti udržovaný pozemek.

Školní družina má pro svou práci vlastní, účelu vyhovující prostory v přízemí budovy.

Učební pomůcky a učebnice škola nepostrádá. Ředitelka je nakupuje s rozmyslem, nejsou vytvářeny zbytečné zásoby. Jsou využívány jak klasické nástěnné tabule, mapy a obrazy, tak trojrozměrné pomůcky a modely. Vybavení technikou je dostačující (barevný televizor, videorekordér s 29 kazetami, minivěž, magnetofon, gramofon, dva přenosné radiomagnetofony, tři počítače, kopírka aj.).

Velmi dobře je zásobená žakovská knihovna (1201 výtisk), žáci si mohou knihy půjčovat domů, této možnosti využívají. Učitelská a metodická knihovna má celkem 963 tituly, patří mezi ně i moderní odborná a metodická literatura.

Pro výuku hodin matematiky a českého jazyka, které byly inspekcí sledovány, jsou využívány běžné dostupné pomůcky, ale také počítačové výukové programy (pohádková matematika, matematika pro prvňáky, násobilka, druhy slov, podstatná jména, “e” s háčkem, pravopis “s, z”, přídavná jména, shoda, souhlásky, vyjmenovaná slova).

Nábytek ve třídách je starší, udržovaný.

Materiálně technické podmínky výchovně vzdělávací činnosti má škola se zřetel k počtu žáků spíše nadprůměrné.

9 Hodnocení psychohygienických podmínek

Umístění školní budovy v klidovém prostoru mimo hlavní komunikaci je výhodné. Stavba rozvrhu hodin odpovídá psychohygienickým a didaktickým zásadám. Pracovní místa žáků ve třídách převážně odpovídají antropometrickým požadavkům, až na některé případy ve druhé třídě (druhý a třetí ročník - malé lavice). V první třídě je pro sedm žáků celkem 26 pracovních míst v lavicích, nadbytečný nábytek (jeho umístění) omezuje prostor pro relaxační činnosti.

Estetická úroveň školy je vysoká, ve všech prostorách je pořádek a čisto. Kvalitní a udržované jsou podlahové krytiny, tepelné a světelné podmínky jsou dobré. Světelně exponovaná okna jsou vybavena žaluziemi. Stav WC odpovídá hygienickým i kapacitním požadavkům. Nadstandardem je pro zájemce školou organizovaný mléčný program, ostatní žáci volí osobní řešení. Stravování je zajišťováno v jídelně místní mateřské školy. Této možnosti využívá zhruba polovina žáků.

Ve sledovaných hodinách byly dodržovány zásady psychohygieny (relaxační činnosti, vhodné cvičební úbory aj.). Nevhodné bylo v hodině matematiky zcela běžné mazání tabule všemi žáky rukama.

Žáci jsou pravidelně poučovani o dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví.

Psychohygienické podmínky pro práci školy jsou průměrné.

10 Hodnocení personálních podmínek

Poměr výuky s odbornou i pedagogickou způsobilostí ve sledovaných hodinách přibližně odpovídá výše uvedenému podílu (kap. 2.2) veškeré výuky ve škole. Čtyři hodiny z pěti byly vyučovány s plnou kvalifikovaností. V době inspekce byla jedna z učitelek v pracovní neschopnosti, zbylé tři pedagogické pracovnice tedy zabezpečovaly výuku ve třech třídách. Ředitelka školy tak vyučuje bez nároku na proplacení suplovaných hodin.

Sledovaná výuka byla zajištěna s nadprůměrným podílem kvalifikované výuky.

11 Plnění učebních osnov

Plnění učebních osnov bylo sledováno v hospitovaných předmětech. Inspekce nezjistila jejich porušování, pouze několik nevhodných záznamů v třídní knize a školních sešitech, které jsou mimo zpracované tematické plány.

Učební osnovy jsou plněny.

12 Hodnocení z hlediska kvality vyučování

Hodnocení úrovně výuky vychází celkem z pěti hospitovaných hodin. Inspektoři sledovali dvě hodiny českého jazyka, dvě hodiny matematiky a jednu hodinu tělesné výchovy.

Český jazyk: Obě hodiny byly připravené, učivo odpovídalo učebním osnovám, bylo žákům podáváno srozumitelně, zvolené metody a formy práce byly úměrné věku žáků. Členění času mezi ročníkové skupiny učitelka druhé třídy dobře zvládla, nečinilo jí žádné potíže. Pozitivem byly dobré čtenářské dovednosti. Na procvičování látky bylo věnováno dostatek času. Při hodnocení žákovských znalostí učitelky často využívaly pochvaly. Pro samostatnou práci byly využívány pracovní listy. Žáci byli během výuky aktivní, měli snahu dosáhnout úspěchu. Vyučovací jednotka ve třídě s druhým a třetím postupným ročníkem byla dobře organizačně připravená, střídala se přímá práce se žáky s jejich samostatnou činností. Při nácvičování psaní nového písmene “f” (první ročník) nebyly dostatečně rozvinuty psychomotorické schopnosti a jemná pohybová koordinace (dětské hry, motivované přípravné cviky). Kvalita čtení je dobrá, žáci plynule spojují slabiky, slova, ovládají délky hlásek.

Obě učitelky věnovaly pozornost všem žákům, kontrolu a hodnocení jejich výkonu prováděly průběžně.

Jedna hodina českého jazyka byla hodnocena jako průměrná a jedna jako spíše nadprůměrná.

Tělesná výchova: Koedukovaná výuka hodiny TV čtvrtého a pátého ročníku probíhala v tělocvičně, která prostorově pro stávající počet žáků vyhovovala.

V úvodní části hodiny vedli rozcvičku určení žáci. Přesné a správné provádění cviků bylo průběžně kontrolováno učitelkou. Při šplhu o tyči s přírazem a přeskoku přes kozu s odrazem z můstku (skrčka, roznožka) byli zapojeni všichni žáci. Ne všichni byli schopní vzhledem ke svým schopnostem a možnostem úkol dokonale zvládnout. Pozitivem byl velice taktní a citlivý přístup k těmto žákům ze strany učitelky. Na závěr zařazenou kolektivní míčovou hru žáci dobře znali, snažili se respektovat během hry její pravidla. Učitelkou byly splněny podmínky pro zajištění bezpečnosti žáků.

Hodnocení hodiny tělesné výchovy je spíše nadprůměrné.

Ve sledovaných hodinách matematiky byly splněny učitelkami stanovené výukové cíle.

Hodina ve 4. a 5. ročníku se vyznačovala dobrou organizovaností, vysokou efektivitou využití času, vysokým podílem samostatné práce žáků. Práce byla učitelkou připravena tak, aby se předcházelo případným problémům, účinná byla zpětná vazba. Charakteristickým rysem byla pracovní a vstřícná atmosféra. Z kontrolované dokumentace a písemností (třídní kniha, pracovní sešity, školní sešity, žákovské knížky) možno konstatovat, že výuka a kontrolní činnost učitelky je v matematice systematická. Záporům byla v této hodině malá názornost, veškerá práce žáků spočívala pouze ve výpočtech.

Matematika v první třídě více naplňovala činnostní charakter výuky preferovaný projektem Základní škola. Učitelka i žáci manipulovali s připravenými pomůckami, metody a formy se střídaly. Převládalo kladné hodnocení a povzbuzení i když vyučující projevila i nespokojenost se soustředěností žáků. Citlivé bylo zařazování relaxačních momentů a dodržování zásad psychohygieny. Rezervy byly v časovém využití – veškerá práce byla vedena frontálním způsobem, rychlejší žáci vždy čekali na posledního. Dalším problematickým prvkem hodiny byla metodická stavba: jednotlivá probíraná témata měla jen nepřímou souvislost, návaznost byla problematická. Přesto i v této hodině bylo dosaženo v jednotlivých částech stanovených cílů.

Obě hodiny matematiky hodnoceny jako průměrné.

13 Hodnocení z hlediska výsledků vyučování

Z hospitovaných hodin a činnosti žáků lze konstatovat, že výsledky jsou na úrovni odpovídající jejich možnostem a schopnostem. Zájem všech dětí o spolupráci s učiteli byl přirozený, přínosná byla jejich aktivita. Jisté nedostatky jsou vidět v jazykovém projevu a ve slovní zásobě. Pozitivně jsou hodnoceny čtenářské dovednosti žáků, k čemuž přispívá i půjčování knih ze školní knihovny. Žáci jsou průběžně vedeni k dodržování základních pravidel mezilidských vztahů. Jejich hodnocení učiteli v průběhu vyučování mělo většinou pozitivně motivační charakter. Pozorované chování žáků bylo přirozené. Vzájemné vztahy mezi žáky odpovídají věku - chování bylo kultivované.

V pololetí tohoto školního roku prospívají 24 žáci se samými jedničkami, jeden žák neprospívá, bylo uděleno 10 pochval.

Celkově učební výsledky naznačují pozitiva i negativa v rovnováze – hodnocení průměrné.

ZÁVĚRY

Základní škola v Nové Vsi dobře plní své hlavní poslání – zabezpečit výuku a výchovu žáků ve věkové kategorii do pátého ročníku v místě. Konceptní záměry jsou méně zřetelné, částečně je jejich stanovení záporně ovlivňováno nejasnou personální situací. Přesto výčet a kvalita uskutečňovaných aktivit možno hodnotit jako standardní. Řízení školy je rutinní, chybí výraznější organizační strukturace, systematická metodická práce. Nedůsledná kontrola se projevila do kvality vedené dokumentace. Materiální podmínky školy dovolují bez omezení realizovat zvolený vzdělávací program. Ředitelka školy i zřizovatel jsou aktivní v postupném zlepšování vybavenosti. Sledovaný výchovně vzdělávací proces měl celkově průměrnou úroveň, v žádné ze sledovaných hodin se neprojevovala výrazná negativa. Také výsledky žáků mají dobrou úroveň.

razítko

Podpisy inspektorů:

vedoucí týmuv. r.....

Kumstýř

člen týmuv. r.

Veselá

V Kolíně dne 1999-03-19

Přílohy: nejsou

Inspekční zprávu jsem převzala dne99-03-25.....

razítko

Podpis ředitelky školyv. r.
Srbová

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy - zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum předání/ odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: Obec Nová Ves	99-04-01	031 82/99-002163
Školský úřad: Kolín	99-04-01	ing. Kejklíček v. r.
Rada školy: nezřízena		

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. ČŠI	Text
		nejsou